

**แบบรายงานผลการพัฒนาวัตกรรมการเรียนการสอน
โครงการ Innovation For Thai Education (IFTE)
เรื่องการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย
เรื่อง มาตรฐานตัวสะกด
โดยใช้ทฤษฎีจิตปัญญาศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔**

**โดย
นางลัดดาวัลย์ กิ่งสีดา**

**โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม**

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
แบบรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน	
๑. ชื่อนวัตกรรม	๔
๒. ชื่อผู้สร้าง	๔
๓. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรมการเรียนการสอน	๔
๔. ประเภทของนวัตกรรม	๔
๕. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๔
๖. วัตถุประสงค์ของการสร้าง/พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน	๕
๗. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	๕
๘. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน	๕
๙. การออกแบบนวัตกรรมการเรียนการสอน	๗
๑๐. วิธีการดำเนินการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน	๑๒
๑๑. ผลการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม	๑๓
๑๒. การเผยแพร่วัตกรรม	๑๓
ภาคผนวก	๑๔

คำนำ

รายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน ฉบับนี้ เป็นผลการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้รายวิชา รายวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด โดยใช้ทฤษฎีจิตปัญญาศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดังนี้ ๑) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทักษะการเรียนรู้ด้านจิตศึกษา ๒) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทักษะการสื่อสาร ๓) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการสอน ฉบับนี้ จะช่วยให้คุณครูที่สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ทฤษฎีจิตปัญญาศึกษา ไปใช้ในการเรียนการสอน และการวิจัย เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการเรียน รวมไปถึงพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของนักเรียน และในโอกาสนี้ผู้จัดทำใคร่ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการครั้งนี้ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

นางลัดดาวัลย์ กิ่งสีดา
ผู้จัดทำ

**แบบรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**

๑. ชื่อนวัตกรรม

การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด โดยใช้ทฤษฎีจิตปัญญาศึกษา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

๒. ชื่อผู้สร้าง

ชื่อ นางสาวลัดดาวัลย์ สกุล กิ่งสีดา

ตำแหน่ง อาจารย์ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อำเภอ เมือง จังหวัดมหาสารคาม โทร ๐๔๓ - ๗๒๑๘๑๖ มือถือ ๐๙๙-๔๗๖๔๓๓๙

E-mail address : laddwan132514@gmail.com

๓. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรมการเรียนการสอน

/ แนวทางที่ ๑ แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือ ทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

☐ แนวทางที่ ๒ การสร้างนวัตกรรมใหม่

๔. ประเภทของนวัตกรรม

☐ การบริหารจัดการศึกษา / การจัดการเรียนรู้ ☐ การนิเทศ ติดตามและประเมินผล

๖. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นวัตกรรมทางการศึกษา เป็นการนำแนวคิด วิธีการปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับการพัฒนาให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการนำมาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหา เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผล และก่อให้เกิดความสำเร็จสูงสุดแก่ผู้เรียน

โดยทั่วไป นวัตกรรมทางการศึกษาจัดแบ่งได้ ๑ ระดับ คือ (๑) ระดับหน่วยงานการศึกษา (หน่วยงานทางการศึกษา หรือ สถานศึกษา), (๒) ระดับชั้นเรียน สำหรับนวัตกรรมทางการศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นเรียน แบ่งเป็น ๒ ประเภทย่อย คือ ประเภทกิจกรรมการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้และเทคนิควิธีสอน (Learning and Instruction) และประเภทสื่อการเรียนรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ (Invention)

ซึ่งในปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องส่งอิทธิพลอย่างเข้มข้นต่อการพัฒนานวัตกรรม นักการศึกษาและผู้ประกอบการทางการศึกษาจึงสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อลดข้อจำกัดในการเรียนรู้, สร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้, และเพิ่มความสำเร็จในการ

เรียนรู้ อาทิ โปรแกรมสร้างแบบทดสอบ (Online Test), โปรแกรมแปลงรูปภาพเป็นอักษร OCR (Optical Character Recognition), โปรแกรมการประชุมทางไกล (Video Conference), โปรแกรมควบคุมคอมพิวเตอร์ระยะไกล (Remote Desktop Connection), โปรแกรมจัดการเอกสารร่วมกัน (Collaboration Tools), ฯลฯ ซึ่งนวัตกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอันทรงพลังที่นักการศึกษาควรทำความรู้จักเพื่อนำไปปรับใช้ในการออกแบบนวัตกรรมทางการศึกษาและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้สร้างพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน เรื่อง การจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด โดยใช้ทฤษฎีจิตศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖

๖. วัตถุประสงค์ของการสร้าง/พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทักษะการเรียนรู้ด้านจิตศึกษา
๒. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการสื่อสาร
๓. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม

๗. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๔/๒ จำนวน ๑๙ คน

๘. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน

แนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ได้กล่าวถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นฝึกฝนทักษะสำคัญ คือ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น ไฝ่เรียนรู้ใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงเป็นภาระงานที่สำคัญยิ่ง และมีคุณค่าต่อความเป็นครูมืออาชีพในยุคของการปฏิรูปการเรียนรู้

ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนไทยในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมประจำชาติและยังเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญ เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างเอกภาพของชาติทำให้เกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ตลอดจนเป็นเครื่องมือที่ใช้พัฒนาคนในชาติ เพราะการศึกษาเล่าเรียนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ

การถ่ายทอดความคิดศิลปวิทยาการล้วนต้องใช้ภาษาทั้งสิ้น ดังนั้น ภารกิจของการศึกษาประการหนึ่งก็คือการสอนภาษาไทยให้คนในชาติสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและใช้ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง และสามารถสืบทอดมรดกทางภาษาซึ่งเป็นวัฒนธรรมของชาติ มีความชื่นชมที่จะใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและมีเจตนาที่ดีต่อภาษาไทย(ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๓๒ : ๗๖) ดังนั้นการศึกษาวิชาภาษาไทยจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับคนในชาติของเรา ซึ่ง วรณี โสมประยูร (๒๕๓๔ : ๒๘) ได้สรุปความสำคัญของการสอนภาษาไทยไว้ตอนหนึ่งว่า มนุษย์ได้ใช้ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน เป็นเครื่องมือในการศึกษาความรู้ เพื่อประกอบอาชีพ พัฒนาบุคลิกภาพและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตในด้านอื่น ๆ เพราะคนเราได้รับความรู้ ความคิดต่าง ๆ จากการฟัง การอ่าน แล้วการเขียนบันทึกไว้เพื่อพูดหรือเขียนถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจอีกทอดหนึ่ง การเขียนของนักเรียนที่อ่อนภาษาจึงทำให้อ่อนวิชาอื่น ๆ ด้วย

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทยกระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๓๓) ได้บรรจุวิชาภาษาไทยให้อยู่ในกลุ่มทักษะที่เป็นเครื่องมือการเรียนรู้และได้กำหนดจุดประสงค์ของการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้

๑. มีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยมีความรู้ความเข้าใจหลักเกณฑ์อันเป็นพื้นฐานของการเรียนภาษา
๒. สามารถใช้ภาษาติดต่อทั้งการรับรู้และถ่ายทอดความรู้สึกลึกคึกอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล
๓. สามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคลตลอดจนสามารถใช้ภาษาในเชิงสร้างสรรค์ได้
๔. มีนิสัยรักการอ่าน รู้จักเลือกหนังสืออ่านและใช้เวลาว่างในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือ สื่อมวลชน และแหล่งความรู้อื่น ๆ
๕. สามารถใช้ประสบการณ์จากการเรียนภาษาไทยมาช่วยในการคิด ตัดสินใจ แก้ปัญหา และวินิจฉัยเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล
๖. มีความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ถูกต้องต่อการเรียนภาษาไทยและวรรณคดี ทั้งในด้านวัฒนธรรมประจำชาติ และการเสริมสร้างความมั่งคั่งในชีวิต(กระทรวงศึกษาธิการ. ๒๕๓๕ : ๗)

จากจุดประสงค์ของหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทยมีความมุ่งหมายให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาการทางภาษาในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน สำหรับด้านการเขียนนั้น การเรียนภาษาไทยจึงควรเน้นสัมฤทธิ์ผลของทักษะการเข้าใจทางภาษา คือ การฟังการอ่านและทักษะการใช้ภาษาคือการ พูดและการเขียน จนสามารถใช้เป็นเครื่องมือให้เกิดความเข้าใจแสวงหาความรู้และมีเหตุผลเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวันอันจะนำไปสู่การมีชีวิตที่ผาสุกในสังคม ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่โดยตรงในการสอนภาษาไทยให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายคือ ครูซึ่งควรตระหนักถึงความมุ่งหมายดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับวิธีการสอนภาษาไทยให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายคือครูซึ่งควรตระหนักถึงความมุ่งหมายดังกล่าวเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

ขึ้น ทรง จิตปราสาท (๒๕๒๖ : ๒๓) ได้กล่าวไว้ว่า มีวิธีการสอนหลายวิธี ครูควรเลือกใช้วิธีใดก็ได้ที่เห็นว่าเหมาะสมและตรงตามความถนัดของครู โดยให้การดำเนินการสอนนั้นทำให้เด็กเรียน ฟัง พูด อ่าน และเขียน ได้ถูกต้องรวดเร็วและสัมพันธ์กัน เรียนด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน การสอนจะต้องจัดให้มีการสอนครบ ๖ ประการดังต่อไปนี้

๑. สอนสระ พยัญชนะ ให้บอกชื่อ ออกเสียง และเขียน ให้ถูกต้องจะสอนครบทุกตัวทันทีหรือจะสอนบางตัวโดยเริ่มจากพยัญชนะที่เด็กได้พบก่อนแล้วค่อยเพิ่มขึ้นจนครบทุกตัวแล้วนำมาเรียงลำดับให้ถูกต้องในภายหลังก็ได้
๒. สอนคำให้อ่าน – เขียน ให้ถูกต้องรู้ความหมาย
๓. สอนประโยคให้อ่าน เขียน ให้ถูกต้องรู้ความหมายและใช้คำเรียงประโยคได้ถูกต้องทั้งในการพูดและการเขียน
๔. สอนแจกลูก ให้สามารถจับหลักเกณฑ์วิธีออกเสียงผสมพยัญชนะกับสระ เพื่อนำไปใช้ในการอ่านและเขียนคำที่ต้องการได้
๕. สอนผันให้สามารถจับหลักเกณฑ์วิธีออกเสียง ผันวรรณยุกต์ เพื่อนำไปใช้ในการอ่านและการเขียนคำที่ต้องการได้
๖. สอนการใช้ภาษาไทย ให้สามารถใช้ภาษาไทยสื่อความหมายแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกทั้งการพูด และการเขียนได้ถูกต้องทั้งสะกดตัวและความหมายได้ดี ตามวัยและระดับชั้น เช่น ในการอภิปราย เล่าเรื่อง แต่งความ จดหมาย เป็นต้น

๙. การออกแบบนวัตกรรมการเรียนการสอน

จิตปัญญาศึกษา (Contemplative Education) คือ การศึกษาที่นำการสำรวจใคร่ครวญ การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ เข้ากับการศึกษาในรูปแบบเพื่อความเข้าใจในตัวเอง สังคม และความเชื่อมโยงกับโลก โดยจิตปัญญาศึกษาจะมองเห็นและตระหนักถึงความไม่สมดุลของการเรียนรู้ในรูปแบบที่มุ่งเน้นแต่ความรู้ทางวิชาการ โดยละเลยความสำคัญของความหมายของชีวิต เรียนรู้ว่าตนเองเป็นใคร และมองเห็นเพื่อนความเป็นมนุษย์ของกันและกัน ร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน

จิตปัญญาศึกษาถูกเรียกโดยหลายๆ ชื่อ เช่น การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง (Transformative Education) การเรียนรู้อย่างใคร่ครวญ การเรียนรู้สำหรับการตื่นรู้ (Awakening Learning) การเรียนรู้แบบองค์รวม (Holistic Learning) ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือการศึกษาที่ทำให้เกิดการสำรวจตนเองภายใน การตระหนักรู้ และเข้าใจความเชื่อมโยงของมนุษย์กับชุมชน สังคม และโลก

จิตปัญญาศึกษา คืออะไร?

จิตปัญญาศึกษา คือ การศึกษาที่ทำให้เข้าใจโลกภายในของตัวเอง มีมุมมองที่หลากหลายเกี่ยวกับชีวิตและความจริงของมนุษย์ เพื่อก่อให้เกิดความสุข อิสระ และความรัก โดยอาศัยการเรียนรู้ผ่านการใคร่ครวญ การสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ ความคิด และอารมณ์ ผ่านประสบการณ์ตรงจากการเรียนในรูปแบบของการมีประสบการณ์ตรง

จิตปัญญาศึกษาแตกต่างกับการศึกษาทั่วไปอย่างไร

จิตปัญญาศึกษาเป็นกระบวนการศึกษาที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ภายในตนเองเป็นหลัก ซึ่งจะเกิดจากการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตนเอง ผ่านกิจกรรมที่สนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้เห็นความเชื่อมโยงของเพื่อนมนุษย์

“การศึกษาที่แท้คือ การศึกษาที่ไม่เอาตัวเราเป็นตัวตั้ง แต่ต้องเป็นความรู้ทางปัญญาที่จะเกิดขึ้นได้ด้วย ความเชื่อมโยงกันในสามภาค คือ ความรู้ ภาควิชาชีพ และภาคจิตวิญญาณ”

แนวทางการปฏิบัติของจิตปัญญาศึกษา (Tree of Contemplative Practices)

การปฏิบัติ กระบวนการ หรือแนวคิดของจิตปัญญาสามารถมองภาพเปรียบเทียบกับต้นไม้ได้ โดยมีทั้งลำต้น กิ่งก้าน และใบที่มีชีวิต แม้ว่าใบจะเกิดจากกิ่ง และกิ่งเกิดจากลำต้น แต่ทั้งสามสิ่งคือสิ่งที่สำคัญของต้นไม้ โดยสามารถฝึกปฏิบัติได้ดังนี้

การปฏิบัติผ่านความสงบนิ่ง (stillness practice) เป็นการมุ่งเน้นความสงบ และตั้งมั่นของร่างกาย จิตใจ สามารถฝึกปฏิบัติได้ผ่านกระบวนการเช่น การสัมผัสความเงียบ, การทำสมาธิ หรือการสงบใจ

การปฏิบัติผ่านกิจกรรมสร้างสรรค์(generative practices) เป็นการฝึกเพื่อให้เกิดความรักความเมตตา หรือมีจิตที่บริสุทธิ์ สามารถฝึกปฏิบัติได้ผ่านกระบวนการเช่น การสวดมนต์ การฝึกปฏิบัติความรักและเมตตา ภาวนาทองเส้น

การปฏิบัติผ่านกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ (creation process practices) หมายถึง การสังเกตใคร่ครวญภายในและพัฒนาญาณทัศนะ (intuition) และความละเอียดอ่อนประณีต สามารถฝึกปฏิบัติได้ผ่านกระบวนการเช่น การวาดภาพ จัดดอกไม้ การร้องเพลง

การปฏิบัติผ่านการทำกิจกรรมทางสังคม (activist practice) เป็นการสัมผัสเรียนรู้และใคร่ครวญเห็นความเชื่อมโยงแห่งเหตุปัจจัยของความสุข และทุกข์ในชีวิตจริง สามารถฝึกปฏิบัติได้ผ่านกระบวนการ เช่น การทำกิจกรรมจิตอาสา การทำงาน

การปฏิบัติผ่านกระบวนการเชิงความสัมพันธ์ (relational practice) เป็นการฝึกสติ ฝึามองสภาวะภายใน สะท้อนตนเอง อาศัยความสัมพันธ์ ของกัลยาณมิตรสะท้อนซึ่งกันและกัน สามารถฝึกปฏิบัติได้ผ่านกระบวนการเช่น สุนทรีสนทนา การฝึกฟังอย่างลึกซึ้ง การปรึกษาในรูปแบบวงสนทนา การสนทนากับเสียงภายใน (Voice Dialogue) การเล่าเรื่อง

การปฏิบัติผ่านการเคลื่อนไหว (movement practice) เป็นการฝึกสังเกตและมีสติอยู่กับการ เคลื่อนไหวร่างกาย สามารถฝึกปฏิบัติได้ผ่านกระบวนการเช่น โยคะ ชี่กง ไทเก๊ก การเดินสมาธิ การเต้น ไอเกิโด

การปฏิบัติผ่านพลังพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ (ritual/cyclical practice) เป็นการสัมผัสพลัง/จิตวิญญาณของธรรมชาติ และสัมผัสเรียนรู้ตนเอง เพื่อพัฒนาความสงบเย็นและละเอียดประณีตภายใน สามารถฝึกปฏิบัติได้ผ่านกระบวนการเช่น การสวดมนต์ภาวนา นิเวศภาวนา (Vision Quest) การปลีกวิเวก สัมผัสธรรมชาติ (Retreat)

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวมาในนี้ ซึ่งไม่ได้หมายความว่ากิจกรรมหรือการฝึกปฏิบัติเหล่านั้นไม่ได้ทำให้เกิดความเข้าใจในจิตปัญญาศึกษา แต่หากเป็นกิจกรรม กระบวนการ หรือการฝึกปฏิบัติเพื่อบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งปัญญาและความตระหนักรู้ ก็ล้วนแต่เป็นกระบวนการปฏิบัติของจิตปัญญาเช่นกัน

Active Learning

Active Learning จึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเนื้อหาวิชา เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริงผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กระตุ้น หรืออำนวยความสะดวก ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้น โดยกระบวนการคิดขั้นสูง กล่าวคือ ผู้เรียนมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่าจากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สถาพร พฤษพิบูล, ๒๕๕๘)

ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, ๒๕๕๓)

๑. เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
๒. เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด
๓. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง

๔. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน
๕. ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
๖. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนอ่าน พูด ฟัง คิดอย่างลุ่มลึก ผู้เรียนจะเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง
๗. เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง
๘. เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการความคิดรวบยอด
๙. ผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง
๑๐. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน

บทบาทของอาจารย์ผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของ Active Learning ดังนี้ (ณัชนัน แก้วชัยเจริญกิจ, ๒๕๕๐) จัดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน กิจกรรมต้องสะท้อนความต้องการในการพัฒนาผู้เรียนและเน้นการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของผู้เรียน

๑. สร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียน
๒. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นพลวัต ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมรวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
๓. จัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน
๔. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ท้าทาย และให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลาย
๕. วางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนของเนื้อหา และกิจกรรม
๖. ครูผู้สอนต้องใจกว้าง ยอมรับในความสามารถในการแสดงออก และความคิดของผู้เรียน

ตัวอย่างเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning สามารถสร้างให้เกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกระดับ ทั้งการเรียนรู้เป็นรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่ McKinney (2008) ได้เสนอตัวอย่างรูปแบบหรือเทคนิค การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดี ได้แก่

๑. การเรียนรู้แบบแลกเปลี่ยนความคิด (Think-Pair-Share) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนคิดเกี่ยวกับประเด็นที่กำหนดแต่ละคน ประมาณ ๒-๓ นาที (Think) จากนั้นให้แลกเปลี่ยนความคิดกับเพื่อนอีกคน ๓-๕ นาที (Pair) และนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด (Share)
๒. การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative learning group) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่มๆ ละ ๓-๖ คน
๓. การเรียนรู้แบบทบทวนโดยผู้เรียน (Student-led review sessions) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้และพิจารณาข้อสงสัยต่าง ๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูจะคอยช่วยเหลือกรณีที่มีปัญหา
๔. การเรียนรู้แบบใช้เกม (Games) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล
๕. การเรียนรู้แบบวิเคราะห์วิดีโอ (Analysis or reactions to videos) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ดูวิดีโอ ๕-๒๐ นาที แล้วให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ดู อาจโดยวิธีการพูดโต้ตอบกัน การเขียน หรือ การร่วมกันสรุปเป็นรายการกลุ่ม
๖. การเรียนรู้แบบโต้เถียง (Student debates) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์และการเรียนรู้ เพื่อยืนยันแนวคิดของตนเองหรือกลุ่ม
๗. การเรียนรู้แบบผู้เรียนสร้างแบบทดสอบ (Student generated exam questions) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างแบบทดสอบจากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว
๘. การเรียนรู้แบบกระบวนการวิจัย (Mini-research proposals or project) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่อิงกระบวนการวิจัย โดยให้ผู้เรียนกำหนดหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ เรียนรู้ตามแผน สรุปความรู้หรือสร้างผลงาน และสะท้อนความคิดในสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจเรียกว่าการสอนแบบโครงงาน (project-based learning) หรือ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem-based learning)
๙. การเรียนรู้แบบกรณีศึกษา (Analyze case studies) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้อ่านกรณีตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จากนั้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทางแก้ปัญหาภายในกลุ่ม แล้วนำเสนอความคิดเห็นต่อผู้เรียนทั้งหมด
๑๐. การเรียนรู้แบบการเขียนบันทึก (Keeping journals or logs) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจดบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่ได้พบเห็น หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน รวมทั้งเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับบันทึกที่เขียน

๑๑. การเรียนรู้แบบการเขียนจดหมายข่าว (Write and produce a newsletter) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนร่วมกันผลิตจดหมายข่าว อันประกอบด้วย บทความ ข้อมูลสารสนเทศ ข่าวสาร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วแจกจ่ายไปยังบุคคลอื่นๆ

๑๒. การเรียนรู้แบบแผนผังความคิด (Concept mapping) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนออกแบบแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอความคิดรวบยอด และความเชื่อมโยงกันของกรอบความคิด โดยการใช้เส้นเป็นตัวเชื่อมโยง อาจจัดทำเป็นรายบุคคลหรืองานกลุ่ม แล้วนำเสนอผลงานต่อผู้เรียนอื่นๆ จากนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคนอื่นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

๑๐. วิธีการดำเนินการสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน

ผู้พัฒนานวัตกรรมการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนรายวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตราตัวสะกด โดยใช้ทฤษฎีจิตปัญญาศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และสร้างเครื่องมือดังนี้

๑. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง เรียนรู้มาตราตัวสะกด

๒. เกณฑ์การประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

เกณฑ์การประเมินใบงานที่ ๒

เรื่อง เรียนรู้มาตราตัวสะกด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการเรียน	มีความมุ่งมั่นในการเรียนในการเรียนและการปฏิบัติกิจกรรมดีมาก	มีความมุ่งมั่นในการเรียนในการเรียนและการปฏิบัติกิจกรรมได้ดี	มีความมุ่งมั่นในการเรียนในการเรียนแต่ปฏิบัติกิจกรรมได้พอใช้	มีความมุ่งมั่นในการเรียนในการเรียนและไม่ปฏิบัติกิจกรรมและควรปรับปรุง
๒. นักเรียนมีความเอาใจใส่ในการเรียน	มีความเอาใจใส่ในการเรียนได้ดีมาก	มีความเอาใจใส่ในการเรียนได้ดี	มีความเอาใจใส่ในการเรียนแต่ปฏิบัติกิจกรรมได้พอใช้	มีความเอาใจใส่ในการเรียนและไม่ปฏิบัติกิจกรรมและควรปรับปรุง

๑๑. ผลการสร้างหรือพัฒนานวัตกรรม

ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ เนื้อหา เรื่อง มาตรการตัวสะกด ซึ่งครูผู้สอนกระตุ้นโดยใช้คำถาม ผู้เรียนเกิดทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม การทำงานโดยแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการทำงาน ฝึกกระบวนการคิดและฝึกสมาธิในการเรียน โดยใช้ทฤษฎีจิตปัญญาศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับมาตรการตัวสะกดมากยิ่งขึ้น

๑๒. การเผยแพร่นวัตกรรม

๑๒.๑ การเผยแพร่การจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกด โดยใช้ทฤษฎีจิตปัญญาศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ผ่าน คณะ Supervisor Teams สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑

๑๒.๒ การเผยแพร่การจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย เรื่อง มาตรการตัวสะกด โดยใช้ทฤษฎีจิตปัญญาศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ผ่าน สื่อออนไลน์

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(นางลัดดาวัลย์ กิ่งสีดา)

ตำแหน่งอาจารย์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ผักสมุนไพรรอบบ้านมีคุณค่าทั้งนั้น

เวลา ๘ ชั่วโมง

เรื่อง เรียนรู้มาตราตัวสะกด

เวลา ๑ ชั่วโมง

ครูผู้สอน นางลัดดาวัลย์ กิ่งสีดา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สาระสำคัญ

การสะกดคำ รู้จักหลักเกณฑ์การสะกดคำในมาตราต่าง ๆ และบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ ได้ สามารถแต่งประโยคได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์

มาตรฐาน / ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด ท ๔.๑ ป. ๔/๑ สะกดคำและบอกความหมายของคำในบริบทต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้ K-P-A

๑. นักเรียนบอกความหมายของคำด้วยมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่
๒. นักเรียนสามารถเขียนคำ แยกแยะคำ ที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่ ได้
๓. นักเรียนมุ่งมั่นและเอาใจใส่ในการเรียน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
 - มีความรู้ความเข้าใจและสามารถสื่อสารกับครูและเพื่อนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
๒. ความสามารถในการคิด
 - คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
 - ใช้ทักษะกระบวนการทางภาษาไทยตัดสินใจแก้ปัญหา
 - คิดตัดสินใจโดยคำนึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- นำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
 - ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
- เลือกใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลเพื่อพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

สาระการเรียนรู้

๑. มาตรฐานตัวสะกด
๒. การเขียนคำ
๓. การอ่านคำ

จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๑. ทักษะของคนในศตวรรษที่ ๒๑ คือการเรียนรู้ ๓R X ๘C

- ☒ Reading (อ่านออก)
- ☒ (W) Riting (เขียนได้)
- ☐ (A) Rithemetics (คิดเลขเป็น)
- ☐ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ไขปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
- ☐ ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
- ☐ ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding)
- ☒ ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)
- ☐ ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communication, Information, and Media Literacy)
- ☐ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT

Literacy)

- ☐ ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning)
- ☐ ทักษะการเปลี่ยนแปลง (Change)

๒. ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ของคนในศตวรรษที่ ๒๑

- ☒ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
- ☒ การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
- ☐ ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม
- ☐ การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability)
- ☒ ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)

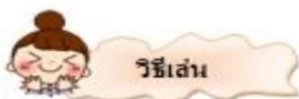
๓. คุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ ๒๑

- ☒ คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว ความเป็นผู้นำ
- ☒ คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง
- ☒ คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ ความเคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ ความสำนึกพลเมือง

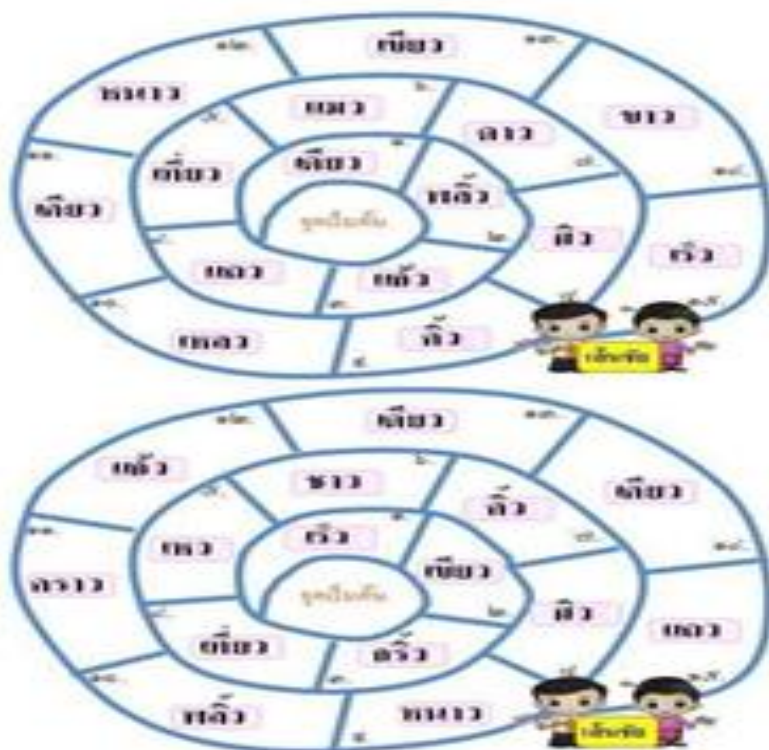
กระบวนการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำนักเรียนเล่นเกมส์ บันไดกันหอย โดยครูอธิบายวิธีการเล่นดังนี้

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆละ ๓-๔ คน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนั่งเป็นวงกลม
๒. ครูแจกบัตรกันหอยให้กลุ่มละ ๑ บัตร และแจกลูกปัดสีให้นักเรียนคนละ ๑ เม็ด โดยแต่ละคนจะได้ลูกปัดสีต่างกัน
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำบัตรกันหอยวางไว้กลางวง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนวางลูกปัดสีไว้ที่จุดเริ่มต้นบนบัตรคาราวกันหอย
๔. นักเรียนสลับเปลี่ยนกันโยนเหรียญคนละ ๑ ครั้ง ถ้าเหรียญออกด้านหัว หมายถึงได้เดินแต้ม ไปข้างหน้าตามลำดับ ๒ แต้ม ถ้าเหรียญออกก้อย หมายถึงได้เดินแต้ม ไปข้างหน้า ๑ แต้ม
๕. เมื่อลูกปัดหยุดที่คาราวคำใดให้นักเรียนอ่านคำศัพท์คำนั้น ถ้าอ่านได้ถูกต้องจะได้วางลูกปัดบนคำนั้นทันที แต่ถ้าอ่านผิดจะต้องรอหลังจากลูกปัดกลับไปวางที่ช่องคาราวเดิม
๖. นักเรียนที่สามารถเดินแต้มลูกปัดมาจนถึงเส้นชัยได้ก่อนจะเป็นผู้ชนะ

ขั้นตอน

- นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๔ – ๕ คน แต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีระดับภูมิปัญญาสูง กลาง และต่ำ ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และเลขานุการกลุ่ม
- นักเรียนแต่ละกลุ่มรับใบงาน ชุด หาคำที่มีตัวสะกดตามมาตราที่กำหนดให้ รับกระดาษเปล่าจากครูกลุ่มละ ๑ แผ่น ครูใช้เวลา ๓ นาที ให้ทุกกลุ่มเขียนคำศัพท์ที่เกิน ๒ พยางค์ จาก เรื่อง” ผักสมุนไพรรักษาโรคภัยให้คุณค่าทั้งนั้น” ให้ได้มากที่สุดพอหมดเวลาให้แต่ละกลุ่มนับดูคำศัพท์ที่เขียนได้ ว่ามีทั้งหมดกี่คำ
- นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกตัวสะกดในคำศัพท์ที่เขียนได้ว่าแต่ละคำ สะกดด้วยพยัญชนะตัวใดบ้าง โดยเขียนแยกเป็นคำๆ เช่น มารดา มีตัว ร เรือเป็นตัวสะกด จากนั้นครูแจกใบความรู้ เรื่องมาตราตัวสะกด ให้แต่ละกลุ่มศึกษา แล้วเปรียบเทียบว่าตัวสะกดในคำศัพท์ของกลุ่มของตนเองอยู่ในมาตราแม่สะกดใดบ้าง แยกออกเป็นคำๆ แล้วส่งตัวแทนออกมาพุดรายงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป

- ให้นักเรียนศึกษาเรื่องมาตราตัวสะกดเพิ่มเติมในหนังสือเรียนภาษาไทย
- ชั้น ป.๔ ชุดภาษาพาที หน้า ๔๔ – ๔๕
- ครูแจ้งกติกาการเล่นเกมน่าสนใจ “อะไรเอ่ยไม่เข้าพวก” ซึ่งมีกติกา ดังนี้ แบ่งนักเรียน ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน โดยวิธีการสุ่มซึ่งยึดตามแถวการนั่งติดกัน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตั้งชื่อกลุ่มเป็นชื่อดอกไม้ จากนั้นบอกวิธีการ

เล่น โดยครูเปิดชุดคำแต่ละข้อ ซึ่งแต่ละข้อจะมีคำจำนวน ๔ คำ ประกอบด้วยคำที่มาตราเดียวกันจำนวน ๓ คำและคำต่างมาตรา ๑ คำ จากนั้นให้นักเรียนยกมือขึ้นแล้วทายว่าคำใดไม่ได้จัดอยู่ในมาตราเดียวกันกับคำอื่น หากกลุ่มใดตอบเป็นอันดับแรกและถูกต้อง ถือว่าได้รับ ๑ คะแนน ในระหว่างการเล่นเกมครูจะเป็นผู้ชี้แนะแนวทางเมื่อเล่นเกมครบ ๗ ข้อ กลุ่มที่ได้รับคะแนนมากที่สุดถือว่าเป็นผู้ชนะและได้รับรางวัล

๓. นักเรียนทำใบงาน ชุด บอกลมาตรา

ตัวสะกดจากคำที่กำหนดให้ เสร็จแล้วครูเฉลยบนกระดานนักเรียนแลกเปลี่ยนกันตรวจ

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน ชุด ภาษาพาที ชั้น ป.๔
๒. ใบความรู้ มาตราตัวสะกด
๓. ใบงาน ชุด หาคำที่มีตัวสะกดตามมาตรา
๔. ใบงาน ชุด บอกลมาตรา
๕. เกม บันไดกันหอย
๖. แบบประเมินผลงานรายบุคคล
๗. แบบสังเกตพฤติกรรม
๘. เฉลยใบงาน

การวัดและประเมินผล

รายการวัดประเมินผล	เครื่องมือ	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
๑. นักเรียนบอกความหมายคำด้วยมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่ (K)	๑. ใบงานใบงาน ชุดบอกมาตรา	๑. การตรวจคำตอบใบงานใบงาน ชุดบอกมาตรา	๑. การตอบคำถามในใบงาน ชุด บอกมาตรา ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
๒. นักเรียนสามารถเขียนคำแยกแยะคำ ที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่ ได้ถูกต้อง (P)	๑. ใบงานใบงาน ชุดหาคำที่มีตัวสะกดตามมาตรา	๑. แบบประเมินใบกิจกรรมรายกลุ่ม ๒. การตรวจคำตอบใบงานใบงาน ชุดบอกมาตรา	ผ่านเกณฑ์คุณภาพในระดับ๑ขึ้นไป . การตอบคำถามในใบงาน ชุด บอกมาตรา ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป
๓. นักเรียนมุ่งมั่นและเอาใจใส่ในการเรียน (A)	๑. แบบสังเกตพฤติกรรมระหว่างการจัดกิจกรรม	๑. แบบประเมินคุณลักษณะ	๑. ผ่านเกณฑ์คุณภาพในระดับ๒ขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

บันทึกผลหลังการสอน

๑. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการสอน

.....

.....

.....

.....

๓. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

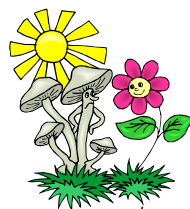
.....

..... ผู้สอน

(นางลัดดาวัลย์ กิ่งสีดา)

...../...../.....

ใบความรู้ เรื่อง มาตรการตัวสะกด

มาตราตัวสะกด คือ แม่บทการแจกลูก ที่ใช้ในการสะกดภาษาไทย แบ่งออกเป็น ๙ มาตราตัวสะกด ในภาษาไทยมีทั้งหมด ๙ มาตรา คือ แม่ ก กา แม่ กก แม่ กง แม่ กด แม่ กน แม่ กบ แม่ กม แม่ เกย และแม่ เกอว

ใน ๙ มาตรา จะมีอยู่ ๔ มาตรา ที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ซึ่งได้แก่ แม่ กก แม่ กต แม่ กน และแม่ กน

แม่ กต คือ พยางค์ที่ออกเสียงเหมือนมีตัว “ ต ” สะกด มีตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตราทั้งหมด ๒๕ ตัว คือ จ ฉ ช ซ ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส ฌ ติ ติ ติ ทุ ชร ตร ทร รด (ตัว ฉ และ ฌ เป็นตัวสะกดที่ไม่มีใช้เป็นสามัญ) เช่น กรวด ตำรวจ ราชการ กฎหมาย รัฐบาล ครุฑ พัฒนา อนุญาต รด มารยาท วันพุธ ประเทศ ทำโทษ ศาสนา เป็นต้น

แม่ กบ คือ พยางค์ที่ออกเสียงเหมือนมีตัว “ บ ” สะกด มีตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตราทั้งหมด ๔ ตัว คือ ป พ ฟ ภ เช่น กราบไหว้ รูปร่าง เคารพ ยีราฟ โชคลาภ เป็นต้น

แม่ กน คือพยางค์ที่ออกเสียงเหมือนมีตัว “น” สะกด ตัวสะกดที่ไม่ตรงตามมีทั้งหมด ๕ ตัว คือ ญ ณ ร ล ฟ เช่น เรียน บำเพ็ญ ปัญญา ขอบคุณ ทหาร อาการ ผลไม้ พยาบาล ฟุตบอล ปลาฉาว ข้าวสาร เป็นต้น

แม่ กก คือพยางค์ที่ออกเสียงเหมือนมีตัว “ ก” สะกด มีตัวสะกดที่ไม่ตรงมาตราทั้งหมด ๕ ตัว คือ ข ค ฌ กร คร เวลาอ่านจะออกเสียงเหมือนมี “ก” สะกด เช่น สุขภาพ ประโยค บริจาค มรรค สมัคร จักร เมฆ วิหค โรค พญานาค อบายมุข โทรเลข

ใบงาน ชุด หาคำที่มีตัวสะกดตามมาตรา

๒๓

คำชี้แจง ให้แต่ละกลุ่มเขียนคำศัพท์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ข้อละ ๕ คำ

๑. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กน ไม่ตรงตามมาตรา.....
๒. คำที่มีตัวสะกดในแม่ เกอว.....
๓. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กบ ไม่ตรงตามมาตรา
๔. คำที่มีตัวสะกดในแม่ เกย
๕. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กด ไม่ตรงตามมาตรา
๖. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กก
๗. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กก ไม่ตรงตามมาตรา
๘. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กก ตรงตามมาตรา
๙. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กด ตรงตามมาตรา
๑๐. คำที่มีตัวสะกดในแม่ กม

กลุ่ม

สมาชิก : ๑. ๒.

๓. ๔.

๕. ๖.

ใบงาน ชุด บอกรายการ

คำชี้แจง นักเรียนบอกว่าในคำต่อไปนี้ มีตัวสะกดในแม่ใดบ้าง

๑. จรูญศิลป์ ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๒. หายตัว ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๓. เวรกรรม ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๔. ยกเมฆ ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๕. ก้อนข้าว ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๖. มวยวัด ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๗. ห้ามปราม ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๘. กองทัพ ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๙. พัวพัน ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....
๑๐. พอเพียง ตัวสะกดในพยางค์ที่ ๑แม่.....พยางค์ที่ ๒ คือ.....

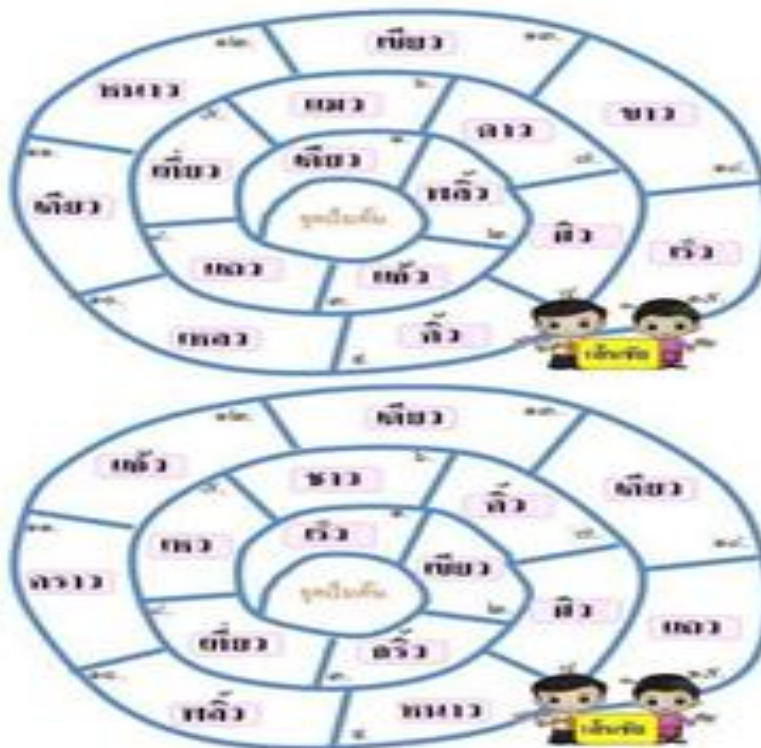

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

วิธีเล่น

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๓-๔ คน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนั่งเป็นวงกลม
๒. ครูแจกบัตรกันหอยให้กลุ่มละ ๑ บัตร และแจกลูกปดสีให้นักเรียนคนละ ๑ เม็ด โดยแต่ละคนจะได้ลูกปดสีต่างกัน
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำบัตรกันหอยวางไว้กลางวง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนวางลูกปดสีไว้ที่จุดเริ่มต้นบนบัตรการวางกันหอย
๔. นักเรียนผลัดเปลี่ยนกันโยนเหรียญคนละ ๑ ครั้ง ถ้าเหรียญออกด้านหัว หมายถึงได้เดินแต้ม ไปข้างหน้าตามลำดับ ๒ แต้ม ถ้าเหรียญออกก้อย หมายถึงได้เดินแต้ม ไปข้างหน้า ๑ แต้ม
๕. เมื่อลูกปดหยุดที่การวางคำใดให้นักเรียนอ่านคำศัพท์คำนั้น ถ้าอ่านได้ลูกปดจะได้อ่านลูกปดบนคำนั้นทันที แต่ถ้าอ่านผิดจะต้องถอยหลังลูกปดกลับไปวางที่ช่องการวางเดิม
๖. นักเรียนที่สามารถเดินแต้มลูกปดมาจนถึงเส้นชัยได้ก่อนจะเป็นผู้ชนะ

เกณฑ์การประเมินแบบประเมินใบงานที่ ๒
เรื่อง เรียนรู้มาตราตัวสะกด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑. นักเรียนบอก ความหมายคำด้วย มาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่”	บอกความหมายคำด้วย มาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่ ได้ครบถ้วน	บอกความหมายคำด้วย มาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่ ได้บางส่วน	บอกความหมายคำด้วย มาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่ ได้ไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ความหมาย
๙ - ๑๐	ดีมาก
๗ - ๘	ดี
๕ - ๖	พอใช้
๓ - ๔	ปรับปรุง

หมายเหตุ : นักเรียนได้ ๖ คะแนนขึ้นไป หรือระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินใบงานที่ ๒
เรื่อง เรียนรู้มาตราตัวสะกด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	๓	๒	๑
๑.นักเรียนสามารถเขียนคำ แยกแยะคำ ที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่ ได้ถูกต้อง	นักเรียนสามารถเขียนคำ แยกแยะคำ ที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่ ได้ได้ถูกต้องครบถ้วน	นักเรียนสามารถเขียนคำ แยกแยะคำ ที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่ ได้ได้ถูกต้องบางส่วน	นักเรียนสามารถเขียนคำ แยกแยะคำ ที่สะกดด้วยมาตราตัวสะกดทั้ง ๘ แม่ ได้ไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ความหมาย
๙ - ๑๐	ดีมาก
๗ - ๘	ดี
๕ - ๖	พอใช้
๓ - ๔	ปรับปรุง

หมายเหตุ : นักเรียนได้ ๖ คะแนนขึ้นไป หรือระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

เกณฑ์การประเมินใบงานที่ ๒
เรื่อง เรียนรู้มาตราตัวสะกด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			
	๔	๓	๒	๑
๑. นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการเรียน	มีความมุ่งมั่นในการเรียนในการเรียนและการปฏิบัติกิจกรรมดีมาก	มีความมุ่งมั่นในการเรียนในการเรียนและการปฏิบัติกิจกรรมได้ดี	มีความมุ่งมั่นในการเรียนในการเรียนแต่ปฏิบัติกิจกรรมได้พอใช้	มีความมุ่งมั่นในการเรียนในการเรียนและไม่ปฏิบัติกิจกรรมและควรปรับปรุง
๒. นักเรียนมีความเอาใจใส่ในการเรียน	มีความเอาใจใส่ในการเรียนได้ดีมาก	มีความเอาใจใส่ในการเรียนได้ดี	มีความเอาใจใส่ในการเรียนแต่ปฏิบัติกิจกรรมได้พอใช้	มีความเอาใจใส่ในการเรียนและไม่ปฏิบัติกิจกรรมและควรปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ความหมาย
๙ - ๑๐	ดีมาก
๗ - ๘	ดี
๕ - ๖	พอใช้
๓ - ๔	ปรับปรุง

หมายเหตุ : นักเรียนได้ ๖ คะแนนขึ้นไป หรือระดับดี ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

แบบประเมินการตรวจผลงานรายกลุ่ม
ประกอบแผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

รายการตรวจและให้คะแนน

๑. การหาคำศัพท์
๒. การพูดรายงาน
๓. การทำใบงานกลุ่ม
๔. การทำใบงานกลุ่ม
๕. การแสดงบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม	รายการตรวจให้คะแนน					รวม ๒๕	ผลการ ประเมิน
	๑ ๕	๒ ๕	๓ ๑๐	๔ ๕	๕ ๕		

ความหมายระดับคุณภาพ ๒ หมายถึง ดี เกณฑ์ระดับคะแนน $25 - 30 = 2$
 ๑ หมายถึง พอใช้ $18 - 24 = 1$
 ๐ หมายถึง ปรับปรุง $0 - 17 = 0$

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนน ๑ ขึ้นไป

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

สื่อการสอน
เกมบันไดกันหอย

ผลงานนักเรียน
เรื่อง มาตราตัวสะกด

แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกด

คำชี้แจง: ให้เด็กๆ ระบายสีคำตามที่กำหนดให้

แม่เกย = สีส้ม
แม่กง = สีเขียว
แม่กด = สีเหลือง
แม่กก = สีชมพู
แม่กน = สีฟ้า
แม่กม = สีม่วง
แม่กบ = สีแดง

ชื่อ จ.อ. ปิยะพร สุบลรัตน์

ชั้น 4/2 เลขที่ 9

ผลงานนักเรียน
เรื่อง มาตราตัวสะกด

แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกด

คำชี้แจง: ให้เด็กๆ ระบายสีคำตามที่กำหนดให้

- แม่เกย = สีส้ม
แม่กง = สีเขียว
แม่กด = สีเหลือง
แม่กก = สีชมพู
แม่กน = สีฟ้า
แม่กม = สีม่วง
แม่กบ = สีแดง

ชื่อที่ปกครอง ตันหิวดา

ชั้น 4/1 เลขที่ 4

ผลงานนักเรียน
เรื่อง มาตราตัวสะกด

แบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง มาตราตัวสะกด

คำชี้แจง: ให้เด็กๆ ระบายสีคำตามที่กำหนดให้

แม่เกย = สีส้ม
แม่กง = สีเขียว
แม่กด = สีเหลือง
แม่กก = สีชมพู
แม่กน = สีฟ้า
แม่กม = สีม่วง
แม่กบ = สีแดง

ชื่อ ชัชชัย ทวีบุตร

ชั้น 4/2 เลขที่ 1

บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน

เรื่อง มาตราตัวสะกด

บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน

เรื่อง มาตราตัวสะกด

บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน
เรื่อง มาตราตัวสะกด

บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอน
เรื่อง มาตราตัวสะกด

